

การพยาบาลผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูก กลุ่ม Neuroendocrine Tumor ที่ได้รับการรักษาด้วยวิธีการผ่าตัด และเคมีบำบัด

พัทยา บุญลาศรี

บทคัดย่อ

มะเร็งปากมดลูกกลุ่ม Neuroendocrine เป็นมะเร็งชนิดที่พบน้อย ประมาณร้อยละ 1-6 ของมะเร็งปากมดลูกทั้งหมด พบอยู่ในระบบทางเดินอาหาร ตับอ่อน และปอด มะเร็งปากมดลูกชนิดนี้มีความสัมพันธ์กับเชื้อ HPV 18 และย้อมติด Neuroendocrine marker ได้แก่ Chromogranin, Synaptophysin และ CD56 ซึ่งมะเร็งชนิดนี้ไม่ค่อยตอบสนองต่อการรักษาและแพร่กระจายไปยังอวัยวะที่สำคัญได้อย่างรวดเร็ว จึงต้องใช้วิธีการรักษาแบบผสมผสาน (Combine modality therapy) ซึ่งทำให้ผู้ป่วยมีโอกาสเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการรักษาและการดำเนินของโรค ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมผู้ป่วยและญาติ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม เพื่อให้พร้อมปรับตัวเมื่อเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการรักษาและการดำเนินของโรค วัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อให้ผู้ป่วยสามารถปฏิบัติตัวก่อนและหลังการรักษาด้วยวิธีการผ่าตัดและเคมีบำบัด ป้องกันภาวะแทรกซ้อน ดูแลตนเองได้อย่างถูกต้อง และได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่องจนครบตามแผนการรักษา ดำเนินการศึกษาตั้งแต่เริ่มต้นวางแผนการรักษาด้วยการผ่าตัดและรับยาเคมีบำบัด โดยนำแนวความคิดทฤษฎีการพยาบาลของรอย (Roy's Adaptation Theory) มาปรับใช้กับกรณีศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติการพยาบาลและเพิ่มคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้ป่วย

จากกรณีศึกษาผู้ป่วยโรคมะเร็งปากมดลูกกลุ่ม Neuroendocrine รักษาด้วยการผ่าตัด Radical hysterectomy with pelvic node dissection with Bilateral salpingo-oophorectomy (RHND with BSO) และรักษาด้วยการให้ยาเคมีบำบัดสูตร Cisplatin + Etoposide ทุก 3 สัปดาห์ x 4 ครั้ง ช่วงระหว่างการรักษาผู้ป่วยเกิดอาการข้างเคียงของยาเคมีบำบัด คือ Neutropenia ผมร่วง อ่อนเพลีย ทำให้การได้รับการรักษาไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ผู้ป่วยเกิดความวิตกกังวล การให้ข้อมูล คำแนะนำเพื่อให้ผู้ป่วยมีความรู้ ความเข้าใจ การเสริมกำลังใจ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งเพื่อให้ผู้ป่วยมีความมั่นใจในการปรับตัวในการดูแลตนเอง และปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างถูกต้องเหมาะสม สามารถจัดการกับอาการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และได้รับการรักษาได้ตามแผนการรักษาได้อย่างต่อเนื่อง

พยาบาลเฉพาะทางด้านโรคมะเร็ง จึงมีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติการพยาบาลตลอดกระบวนการเข้ารับการรักษา จำเป็นต้องมีการศึกษาวิจัย ค้นคว้า ติดตามความก้าวหน้าของวิวัฒนาการ การรักษาโรคมะเร็งอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนต่าง ๆ ที่เกิดจากการดำเนินของโรคและการรักษา เพื่อให้การดูแลผู้ป่วยเป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี